

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1142/2021
28.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радослава Петровића, Невенке Важић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Јелића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К 60/20 од 12.02.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 374/21 од 05.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 28.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Јелића, као основан, а по службеној дужности применом одредбе члана 489. став 2. Законика о кривичном поступку и у односу на окривљеног ББ, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сјеници К 60/20 од 12.02.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 374/21 од 05.07.2021. године, тако што Врховни касациони суд, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку, окривљеног АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је:

Дана 06.04.2020. године око 22,00 часова у ..., у стању у ком је био способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, омета службена лица полицијске службенике ПС Сјеница, у вршењу службене дужности, привођења у службене просторије ради давања изјаве због кршења полицијског часа и мере забране кретања од 17,00 до 05,00 часова, на тај начин када је приведен од стране полицијског службеника ВВ, испред полицијске станице Сјеница, одбио изричито наређење оштећеног полицијског службеника ГГ да уђе у службене просторије ПС речима: „Одавде нећу да мрднем, не можете ме одавде одвести“ и то поновио више пута, па када је савладан уз употребу физичке снаге, везивањем, у службеним просторијама се обратио оштећеним полицијским службеницима ГГ, ДД и ЂЂ речима: „Ви сте пи.ке, је.о вас Алах, је.аћу вам свима мајку, ово је задња ноћ како за мене тако и за вас,

срешћемо се у град, посебно теби ДД и ЕЕ је.аћу вам мајку“, а потом ногом ударио у сто и поломио предњу страну стола,

- чиме би извршио кривично дело ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру,

А окривљени АА и окривљени ББ, са личним подацима као у првостепеној пресуди,

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

Да су:

Дана 06.04.2020. године, око 15,00 часова, у месту ..., општина Сјеница, у стању у ком су били способни да схвате значај свога дела и управљају својим поступцима, заједничким радњама свесни да њихове радње представљају јединствену целину, вршењем насиља изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем, теже реметили јавни ред и мир, на тај начин када је и то окривљени АА, најпре телефоном позвао оштећеног ЖЖ и рекао: „Овде АА, где си тачно“, а оштећени мислећи да се ради о ЗЗ којем је требао да врати наргилу рекао да је код моста у месту ..., а окривљени АА му рекао: „Сачекај ме“, што је оштећени и учинио и када се окривљени АА довезао својим возилом и видео паркирано возило оштећеног, изашао из возила са окривљеним ББ који су се брзим кораком упутили ка оштећеном, окривљени АА, отворио врата од возила у ком је седео оштећени и рекао му: „Шта причаш ИИ да си ми дао новац“ оштећеног ударио затвореном шаком у пределу браде, па како је оштећени седео у возилу и није хтео да изађе окривљени АА и окривљени ББ покушали да га извуку из возила, где се оштећени опирао, а потом га обојица окривљених ударали рукама у пределу груди и главе, којом приликом су му нанели лаке телесне повреде у виду отекутина, ескорације коже и пребојености коже у пределу груди и главе, сво време покушавајући да оштећеног извуку из возила, којом приликом му је ББ поцепео јакну, а окривљени АА оштећеног угризо за кажипрст леве руке, наневши му повреде у виду проксималне фаланге левог кажипрста, који догађај је оштећени снимео телефоном па када је оштећеном у међувремену позвонио телефон, прекинуто је снимање, а окривљени АА га је још једном ударио у пределу лица отвореном шаком и рекао му да ако се још једном понови прислониће му цев на главу и убити га, где су се у међувремену зауставила још два возила, а окривљени АА и ББ сели у возило у којем су била још три лица и отишли у непознатом правцу,

- чиме би извршили кривично дело насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика,

Трошкови кривичног поступка окривљеног ББ падају на терет буџетских средстава,

док окривљеног АА за кривично дело изнуде из члана 214. став 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, применом одредаба чланова 4., 42., 45. и 54. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 10 (десет) месеци, у коју казну му на основу члана 63. став 1. Кривичног законика урачунава време проведено у притвору од 07.04.2020. године до 30.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници К 60/20 од 12.02.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 10 (месеци) и кривичног дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 8 (осам) месеци, док су истом пресудом окривљени АА и окривљени ББ оглашени кривим због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика, за које је окривљеном АА утврђена казна затвора у трајању од 7 (седам) месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 8 (осам) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 07.04.2020. године до 30.06.2020. године, а окривљеном ББ је за наведено кривично дело изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (месеца) и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико овај окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом обавезани су окривљени АА и ББ да на име паушала плате износ од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, а окривљени АА је обавезан да на име трошкова кривичног поступка, буџету Републике Србије, плати износ од 180.000,00 динара, како је то ближе одређено у изреци првостепене пресуде, у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећени ДД је ради остваривања имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 374/21 од 05.07.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Јелић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП (иако у захтеву нејасно истиче повреду наводећи „439. ст.1. ст. 2“), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног АА ослободити кривичне одговорности за сва три кривична дела за која је првостепеном пресудом оглашен кривим.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је делимично основан.

По оцени Врховног касационог суда, бранилац окривљеног АА, указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП основано истиче да се у радњама овог окривљеног у погледу кривичних дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру и насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика, не стичу сва законом прописана битна обележја тих кривичних дела, конкретно субјективни елементи бића тих кривичних дела - умишљај и свест о забрањености дела.

По налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева за заштиту законитости, су основани, из следећих разлога:

Чланом 14. став 1. Кривичног законика је прописано да је кривично дело оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено, док је ставом 2. истог члана прописано да нема кривичног дела уколико је искључена противправност или кривица, иако постоје сва обележја кривичног дела одређена законом.

Одредбом члана 22. Кривичног законика је прописано да кривица постоји ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан и могао је бити свестан да је његово дело забрањено.

Чланом 25. Кривичног законика је прописано да је кривично дело учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење, или када је учинилац био свестан да може учинити дело, па је на то и пристао.

Првостепеном пресудом, окривљени АА је, поред осталог, оглашен кривим за кривична дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру и насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, која дела је извршио у време, месту и на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде, а за која дела је, када су у питању субјективни елементи само наведено да их је учинио „... у стању у ком је био способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима...“, док је у односу на кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, поред овога, наведено и да је био свестан да заједничке радње које је предузео са другим окривљеним представљају јединствену целину. На исти начин, наведена кривична дела описана су и у оптужном акту основног јавног тужиоца у Новом Пазару, Одељење у Сјеници Кт 43/20 (Кт 88/20) од 05.05.2020.године.

По налажењу Врховног касационог суда, опис кривичног дела у осуђујућој пресуди поред законом одређених посебних обележја које карактеришу свако кривично дело, мора да садржи и кривицу, у смислу члана 22. Кривичног законика, као саставни део општег појма кривичног дела односно као његов субјективни и конститутивни елемент. То значи, да у пресуди морају бити наведене чињенице и околности и прецизирано у ком облику кривице је окривљени поступао, као и свест да је његово дело забрањено.

Стога, по оцени овог суда, изрека првостепене пресуде у односу на кривична дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру и насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за која је окривљени АА оглашен кривим и осуђен првостепеном пресудом, не садржи субјективна законска обележја тих кривичних дела јер у истој нису наведени сви елементи кривице (умишљај) и свест о забрањености дела, чиме је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на штету окривљеног АА, како се то основано захтевом за заштиту законитости браниоца овог окривљеног, указује.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, у овом делу, усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, па је у односу на овог окривљеног, а по службеној дужности, у односу на окривљеног ББ, применом члана 489. став 2. ЗКП, преиначио побијане пресуде и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ове окривљене ослободио од оптужбе да су извршили кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, док је окривљеног АА ослободио и од оптужбе да је извршио кривично дело ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру.

По налажењу Врховног касационог суда неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се указује да су побијане пресуде и у односу на кривично дело изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да се у радњама окривљеног везано за ово кривично дело не стичу битни елементи кривичног дела из члана 214. став 1. Кривичног законика. Према наводима браниоца, из изреке првостепене пресуде, у овом делу, изостале су сила и претња којом је оштећени принуђен да учини нешто на штету своје имовине.

Основни облик кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом, принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине.

Из чињеничног описа радње извршења кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени АА оглашен кривим првостепеном пресудом, произилази да је окривљени у време и у месту ближе описано у изреци, „...у стању у којем је био способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, претњом принуди оштећеног ЖЖ...да нешто учини на штету своје имовине, на тај начин што када је најпре оштећеног позвао телефоном и тражио му 500 евра, иначе ће му убити мајку и сестру...потом заказао сусрет испред кафића...па када је оштећени дошао...и дао му 300 евра јер није имао више, приликом узимања новца рекао: „Остављаш мајку и сестру, немој да се играш, немој да случај пријављујеш полицији, нисам ја једини АА има и других“.....а био је свестан кривичног дела које чини, хтео његово извршење и наступање забрањене последице“.

По налажењу Врховног касационог суда из чињеничног описа радње извршења кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика садржаног у изреци првостепене пресуде произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног

дела за које је окривљени АА оглашен кривим - у намери да себи прибави противправну имовинску корист, претњом принудио оштећеног ЖЖ да му на штету своје имовине преда износ од 300 евра, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се на наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП од стране овога суда, оцењени као неосновани.

Имајући у виду да је окривљени АА овом пресудом ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и кривично дело ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, Врховни касациони суд је окривљеног АА због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени правноснажним пресудама оглашен кривим осудио на казну затвора као у изреци ове пресуде, у коју казну му је урачунао време проведено у притвору, налазећи да овако одмерена казна одговара тежини извршеног кривичног дела и степену кривице окривљеног, као и олакшавајућим и отежавајућим околностима утврђеним у редовном поступку, те да ће се истом постићи сврха кажњавања, како у погледу специјалне, тако и у погледу генералне превенције.

Приликом доношења одлуке, Врховни касациони суд је имао у виду одредбу члана 265. став 1. ЗКП којом је прописано да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда уколико се окривљени ослободи од оптужбе, међутим ову одлуку није донео налазећи да се трошкови кривичног поступка окривљеног АА у погледу кривичних дела из члана 344. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, не могу издвојити из укупних трошкова, обзиром да је против окривљеног кривични поступак у истом предмету вођен и због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим и осуђен на казну по закону.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) у вези члана 265. став 1. ЗКП.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Драгомир Милојевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић